

CONTROL LINGUA- TEMA 8

1. Completa os ocos coas palabras que faltan:

O ou raíz é a parte da palabra que non varía e a que lle proporciona o significado fundamental; e o é a parte que varía e que se engade ao lexema. Existen dous tipos de morfemas:

- a. s: sitúanse ao final da palabra. En substantivos e adxectivos proporcionan información sobre o e o : nenos → nen- (raíz ou lexema) + -o- (xénero) + -s (número) Nos indican o número, a persoa, o tempo e o modo (desinencia): cant- a (vogal temática da conxugación á que pertence, neste caso, 1.ª conxugación). cant- aba (desinencia verbal que indica a persoa, o tempo e o modo: 1.ª ou 3.ª persoa de singular, copretérito de Indicativo).
- b. : proporcionan significados diferentes ás palabras. Segundo a súa , podemos dividilos en:
- a. : cando van diante dunha palabra ou raíz: des-prestixio
- b. : cando van despois dunha palabra ou raíz: panad-eiro Unha palabra pode levar e ao mesmo tempo

2. Qué tipo de narrador atopamos nos seguintes textos?

O taller de Tono era unha chabola que os pais lle deixaran construír nunha esquina da horta. Coido que nunca vin tal cantidade de cousas nun sitio tan pequeno. Había millóns de cachifallos que enchían os andeis, caixóns cheos de toda quincallada poida un imaxinar, motores de lavadora, ferranchos estrados polo chan, compresores, baterías de coche, trades, enchufes, lámpadas, botes de pintura e de disolvente...

Antonio Yáñez Casal. A complicada vida de Bieito Viqueira, Tambre, 2012.

Eran as sete dunha calorosa tarde nos outeiros de Seeonee. Pai Lobo espertou do descanso diúrno, rañouse, bocexou e estarricou as patas unha tras doutra para desentumecelas. Nai Loba estaba deitada co seu gran fociño gris enriba de catro cachorros torpes que non deixaban de chiar mentres a lúa iluminaba a entrada da cova onde vivían.

Rudyard Kipling. O libro da Selva, Sushi Books, 2014.

3. Arrastra aos ocos a opción correcta:

Elementos da narración

é contar feitos reais ou . Na narración existen elementos que interveñen en todas as historias e que responden ás preguntas que nos podemos facer delas. A é o que se conta. Recorda que a acción pode ser ou .4 O é quen nos conta a Pode ser de dous tipos: O narrador é o que participa na acción, sendo personaxe desta. Conta os feitos en persoa. O narrador non participa na acción, aínda que coñece os pensamentos e dos personaxes. Exprésase en terceira Os personaxes na acción. Poden ser animais, persoas, obxectos ou seres imaxinarios. Hai personaxes principais e secundarios. O personaxe máis importante é o e, ás veces, pode ter un opoñente coñecido como . O é o lugar ou lugares onde transcorre a acción ou trama. O é o momento no que se sitúa a acción e a súa .

Narrar

trama

interno

tempo

imaxinarios

irreal

acción

espazo

narrador

primeira

protagonista

participan

persoa

antagonista

sentimentos

duración

real

externo

4. Emparella con liñas:

O presente	Expresa unha acción ou estado que sucedeu antes:
O pasado	Expresa unha orde
O futuro	Expresa unha acción ou estado que sucederá despois
O Indicativo	Expresa unha acción ou estado que sucede agora
O Subxuntivo	Expresa algo real
O Imperativo	Expresa algo posible.

5. Completa a táboa cos tempos verbais que corresponden ao verbo tolear

VERBO TOLEAR	COPRETÉRITO INDICATIVO	PRESENTE DE SUBXUNTIVO	POSPRETÉRITO INDICATIVO
EU			
TI			
EL/ELA			
NOS			
VOS			
ELES/ELAS			

6. Volta escribir estas frases correctamente:

- a. O ortocultor non soubo como se chamaba a miña planta
- b. Halí atopei un burato cun grilo dentro
- c. O hoso da perna chámase humero
- d. Miña prima quedou horfa e miña hirmá maior coidouna moito ata que foi maior de hidade.
- e. E inumano ter un can e non coidalo
- f. Ten que aber alguén na casa
- g. Ei de darche un bico cando a pandemia remate
- h. Ai! Como te extrano mamá
- i. Non ai nin media hora que te marchache de ahí
- j. A ver se estudias un pouquiño máis.
- k. A medio kilómetro atopei un keiso tirado no chan
- l. Non entendo ben os adxetivos
- m. O extrato do banco está en números vermellos
- n. A coción do doce non foi a axeitada
- o. Todas as películas son unha fición
- p. Aprendín unha nova tenica pitórica

7. Escribe no recadro o nome que corresponde con estas definicións:

- a. Vbo. Provocar abraio en [alguén].
- b. Subst. Substancia que impide ou anula os efectos daniños producidos por un veneno ou medicamento.
- c. Vbo. Abrir sucosen [unha terra de cultivo], en particular para botar o trigo, centeo, etc.
- d. Subst. Transformación grande e brusca da superficie terrestre producida por fenómenos naturais, como un terremoto, unha erupción volcánica, etc.
- e. Vbo. Extraer [unha substancia, polo xeral un fluído] aplicándoos labios ou determinado órgano.
- f. Subst. Risa sonora e impetuosa.
- g. Vbo. Emitir sons desagradables
- h. Vbo. [Persoa, animal] expresar pena ou o sufrimento mediante choros, xemidos, palabras.
- i. Adx. Que actúa con astucia e malicia.
- j. Subst. Placa córnea na que remata o extremo dos dedos dos vertebrados terrestres e que, segundo os casos, serve como defensa, apoio, etc.

